

Zadar

AUTOR FOTOGRAFIJE NA PLAKATU Ivan Jeričević

Poslijeratna urbanističko- arhitektonska obnova 1944 -1958.

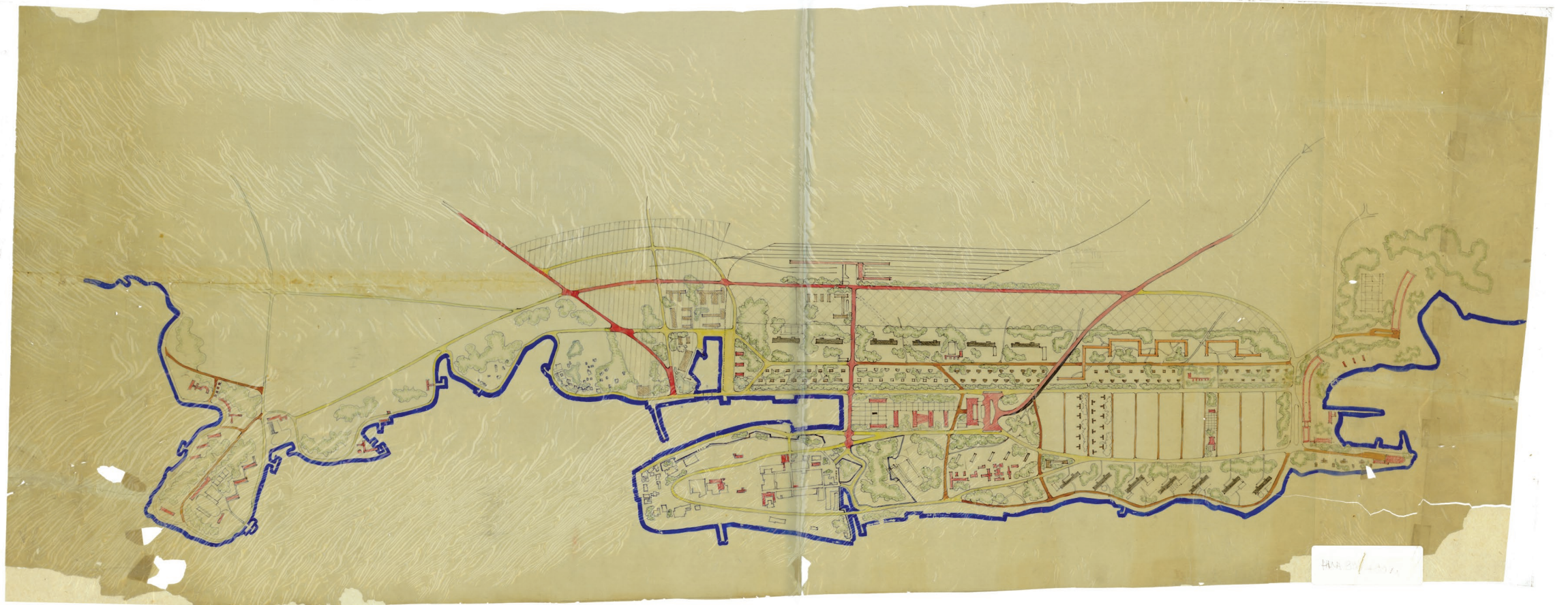
Tematska izložba u suradnji *Hrvatskog muzeja arhitekture, Državnog arhiva u Zadru i Narodnog muzeja Zadar*

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE HAZU
Ivana Gorana Kovačića 37, Zagreb

Otvorenje izložbe: 28. ožujka 2017. u 19. sati
Izložba je otvorena do 21. travnja 2017.

Otvoreno:
ponedjeljak – petak 11 - 19, vikend 10 – 14

Projekt izložbe i prateće publikacije **ZADAR – Poslijeratna urbanističko-arhitektonska obnova 1944. – 1958.** realizirani su u suradnji Hrvatskog muzeja arhitekture Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HMA-HAZU), Državnog arhiva u Zadru (DAZD), Narodnog muzeja Zadar – Muzeja grada Zadra, Galerije umjetnina (NMZ) i Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru.

Realizacija projekta temelji se na višegodišnjem istraživačkom radu koji se odvijao u sklopu različitih istraživačkih projekata.

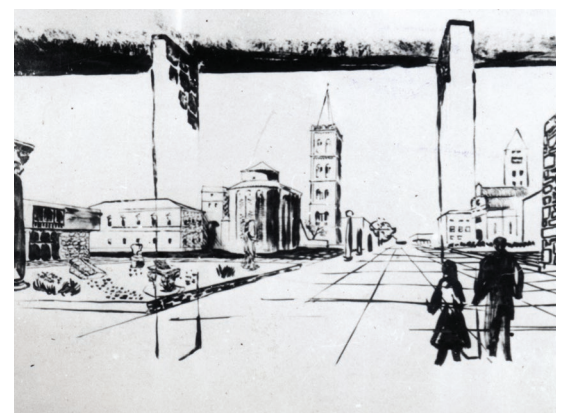
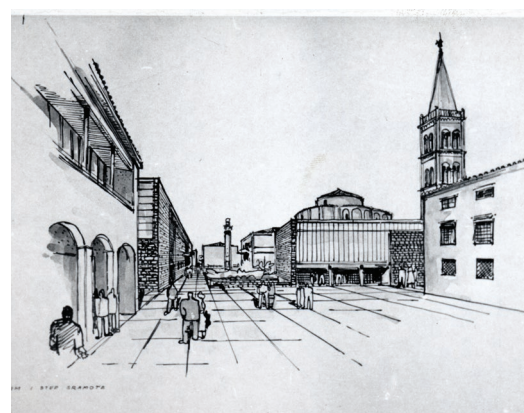
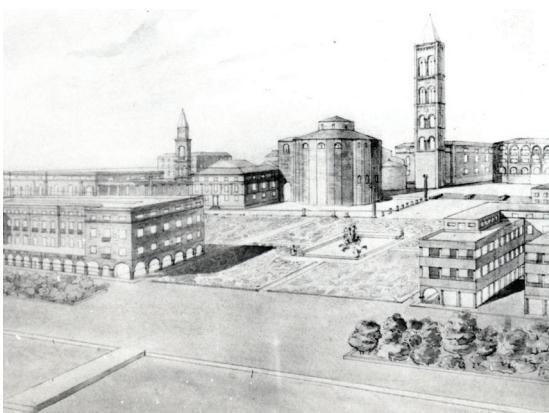
Mr. sc. Dubravka Kisić temu obnove Zadra u kontekstu poslijeratne konstitucije arhitektonske discipline unutar novih državnih i društveno-socijalnih odnosa istražila je u sklopu znanstvenog projekta Modernizam i prostorni identitet Hrvatske u dvadesetom stoljeću, u trećoj programsko-kronološkoj cjelini projekta Rekonceptualizacija moderne od 1945. do 1980. godine koji se odvijao u HMA-HAZU u razdoblju od 2006. do 2013. godine pod vodstvom akademika Borisa Magaša.

Cjelovito istraživanje događaja vezanih za rušenje i obnovu Zadra izvršila je dr. sc. Antonija Mlikota u radu na doktorskoj disertaciji Obnova i izgradnja povijesne jezgre Zadra nakon razaranja u Drugom svjetskom ratu. Doktorski rad obranila je na Odsjeku za povijest umjetnosti, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2013. godine.

Izbor dokumenata predstavljenih na izložbi organiziran je u četiri tematska modula u kojima su prikazani: Zadar prije rušenja u Drugom svjetskom ratu, bombardiranje grada i njegove posljedice, prvi projekt obnove 1945./46. godine – regulatorna osnova Zadra autora Milovana Kovačevića, Božidara Rašice i Zdenka Stričića te natječaj za regulatornu osnovu koji je sproveden 1952./53. godine zaključno sa sintetskim radom autora Brune Milića koji je realiziran na temelju daljnje razrade rezultata tog natječaja.

U prvom modulu izložene su fotografije i razglednice koje prikazuju istaknute vizure Zadra prije rušenja, koje se čuvaju u DAZD-u, HMA-HAZU-u i NMZ-u. U drugom modulu prikazane su dramatične posljedice rušenja zabilježene na fotografijama Ante Roce (privatni arhiv Andrije Mutnjakovića, HMA-HAZU, NMZ), Ante Brkana (HMA-HAZU, NMZ) i Zvonimira Barbarića (HMA-HAZU, privatni arhiv Ines Merčep). Treći modul obuhvaća sačuvane fragmente projektne dokumentacije prve regulatorne osnove iz 1945./46. godine i dokumente o pratećim događajima koji se čuvaju u HMA-HAZU, osobnim arhivskim fondovima Milovana Kovačevića, Božidara Rašice, Žarka Vinceka i Ivana Laya. Natječajna dokumentacija za regulatornu osnovu Zadra iz 1952./53. godine prikazana je u četvrtom modulu. Danas nam je poznato svih četrnaest radova pristiglih na natječaj. Fragmenti dokumentacije jedanaest radova sačuvani su u DAZD-u, dva rada poznata su nam preko dokumentarnih fotografija natječajnih radova iz fonda fotozapisa HMA-HAZU, gdje se nalazi i natječajni rad arhitekta Ivana Vitića sačuvan u njegovom osobnom arhivskom fondu. Osim radova natjecatelja, korpusu ove dokumentacije pridružene su natječajne podloge, studije i radne podloge koje su izrađene u sklopu pripreme natječaja, također sačuvane u HMA-HAZU, dok je administrativna dokumentacija vezana za angažman Akademije u procesu natječaja sačuvana u Arhivu HAZU. Izvještaje ocjenjivačkog suda pronašla je Antonija Mlikota u odbačenom arhivu projektnog biroa Donat. Dokumentacija postnatječajnog rada arhitekta Brune Milića čuva se u NMZ-u, a veliki dio eksponata s izložbe Urbanističke i arhitektonske rekonstrukcije Zadra održane u Institutu za likovne umjetnosti JAZU 1956./57. Godine, kao i plakat izložbe, sačuvani su također u HMA-HAZU. Ovaj bogati dokumentarni dosje, sakupljen iz različitih izvora, omogućio nam je detaljnu rekonstrukciju slijeda događaja kao i analizu visokog urbanističko-arhitektonskog doseg a ovog značajnog napora arhitektonske struke i šire kulturne javnosti u obnovi Zadra te njegov doprinos definiranju metodologije i prakse kao dugoročnih smjernica obnove ratom razorenih povijesnih gradova.

U svojevrsnom «nagovoru» za odaziv arhitekata na natječaj za regulatornu osnovu Zadra Josip Seissel je u časopisu Arhitektura br. 1. iz 1953. godine objavio članak naslovljen pitanjem Što traži Zadar? - kojeg su si nedvojbeno postavili svi natjecatelji kao i mnogi drugi stručnjaci angažirani na obnovi grada. Gotovo desetljeće nakon Drugog svjetskog rata povijesna jezgra Zadra i dalje je bila u ruševinama, što više u svom najvećem dijelu posve ogoljena. Tragovi življenja i više od dvije tisuće godina urbanističkog razvoja grada bili su izbrisani. Pred obnoviteljima je bilo prazno platno grada. I doista, trebalo se zapitati u tom trenutku: Što traži Zadar? Odgovor urbanističko-arhitektonske i konzervatorske struke pa i šire akademske zajednice na ovo pitanje bio je Natječaj za regulacionu osnovu grada Zadra iz 1952./53. godine, koji je uz Narodni gradski odbor Zadra raspisala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Nadamo se da će ova izložba, podsjećajući nas na neke odgovore ovog neprolaznog pitanja, doprinijeti artikulaciji i nekih budućih odgovora koje ovaj grad i dalje očekuje.

Stručna i znanstvena priprema projekta
DUBRAVKA KISIĆ
ANTONIJA MLIKOTA

Koncepcija i postav izložbe
DUBRAVKA KISIĆ
ANTONIJA MLIKOTA

Realizacija izložbe
DUBRAVKA KISIĆ
ANTONIJA MLIKOTA
DENIS MARTINOVIĆ (DAZD)

NEVENA ŠTOKIĆ (NMZ)
IVANA DRAŽIĆ (NMZ)
TOMISLAV VRŠALIKO (DAZD)
MATEJA NOSIL (VANJSKI SURADNIK)

Suradnici na realizaciji izložbe
VALENT PAVLIĆ, IVA CERAJ,
MAJA KUČAN,
ANA MARIJA ZUBOVIĆ

Zahvaljujemo
Ministarstvu kulture
na financijskoj potpori
programa.

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE
Hrvatska akademija znanosti
i umjetnosti
I. G. Kovačića 37, 10 000 Zagreb

t/f 01 48 34 551, 48 34 553
e hma@hazu.hr
www.hazu.hr
www.facebook.com/hma.hazu